

Dosarul nr. 1ra-951/2022
1-18212816-01-1ra-01072022

Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

13 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Puica Viorica
Țurcan Anatolie
Miron Aliona

soluționând cererea de recuzare înaintată de către avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Moldovanu Iurie și a SC ”xxxxx” SRL, judecătorilor Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, în cauza penală nr. 1ra-951/2022,

C O N S T A T Ă :

1. În urma repartizării aleatorii a dosarelor prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor la 01 iulie 2022, cauza penală nr. 1ra-951/2022 în privința lui Moldovanu Iurie Ion, SC ”xxxxx” SRL, a fost repartizată judecătorului Plămădeală Ghenadie pentru examinarea admisibilității în principiu a recursurilor ordinare declarate, în completul de judecători: Chișca-Doneva Tamara și Vascan Nina.

Prin Hotărârile CSM nr. 32/2, nr. 57/2 din 14 februarie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acceptat cererile de demisie din funcție ale judecătorilor Ghenadie Plămădeală și Nina Vascan de la Curtea Supremă de Justiție.

Ținând cont de cele menționate supra, cauza penală a fost redistribuită unui alt complet de judecată, fiind repartizată aleatoriu la 22 mai 2023 judecătorului raportor Talpă Boris, în completul de judecători: Chișca-Doneva Tamara și Daguța Sergiu.

Prin Hotărârea CSM nr. 341/20 din 25 august 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a acceptat cererea de demisie din funcție a judecătorului Chișca-Doneva Tamara de la Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit dispoziției Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 122 din 01 septembrie 2023, pentru examinarea admisibilității și examinarea recursurilor împotriva hotărârilor pronunțate de către instanțele de apel, a fost constituit completul de judecată nr. 2, din care fac parte judecătorii: **Țurcan Anatolie – președinte, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie – judecători.**

Ținând cont de faptul că judecătorul Țurcan Anatolie este incompatibil la examinarea prezentei cauze, în temeiul art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală, prin încheierea Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, Puica Viorica, din 02 noiembrie 2023 a fost constituit completul de judecată pentru examinarea admisibilității și examinarea recursurilor declarate în cauza penală nr. 1ra-951/2022, după cum urmează: **Boris Talpă - președinte, Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu – judecători.**

2. La data de 06 noiembrie 2023, avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Moldovanu Iurie și a SC ” xxxxx” SRL a depus cerere prin care a înaintat recuzare judecătorilor Talpă Boris, Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie de la examinarea cauzei penale vizate.

În argumentarea cererii de recuzare, cu referire la prevederile art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod de procedură penală, apărătorul invocă că prin Hotărârea nr. 142/8 din 02 mai 2023 a CSM, judecătorii Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie neîntemeiat au fost transferați temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu data de 10 mai 2023, în funcția de judecători la Curtea Supremă de Justiție.

În susținerea celor reiterate, face trimitere la pct. pct. 38, 44, 46, 49 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 12 mai 2016, în esență statuând că, în cazul în care intervine vacanța funcției pentru un judecător al Curții Supreme de Justiție, locul acestuia nu poate fi ocupat prin transfer de către un judecător de la o altă instanță.

Subsidiar, statuează că judecătorii recuzați nu îndeplinesc condiția unei instanțe instituite prin lege și nu sunt inamovibili, precum este legiferat în art. 116 din Constituție și în art. 6 CEDO.

3. Soluționând cererea de recuzare, completul de judecată consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 34 Cod de procedură penală, în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să se abțină de la judecarea cauzei. Pentru aceleași temeuri, judecătorul poate fi *recuzat* și de către participanții la proces. *Cererea de recuzare* sau declarația de abținere a judecătorului se depune în cadrul ședinței preliminare, cu motivarea, pentru fiecare judecător în parte, a cazului de incompatibilitate invocat și a temeiurilor de fapt cunoscute la momentul formulării cererii. Toate temeiurile de incompatibilitate a judecătorului urmează a fi invocate concomitent, sub sancțiunea decăderii din acest drept.

Reieșind din conținutul cererii de recuzare depuse de către avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Moldovanu Iurie și a SC ” xxxxx” SRL, se constată că a fost înaintată recuzare judecătorilor Talpă Boris, Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie de la examinarea cauzei penale vizate, în temeiul art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia *judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.*

Raportând prevederile nomei citate la argumentele invocate de către avocatul Nagacevschi Vitalie în cererea de recuzare, completul de judecată conchide că acestea sunt declarative, nefiind prezentate careva probe ce ar genera dubii cu privire la imparțialitatea judecătorilor în cauză.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că argumentul invocat de avocatul Vitalie Nagacevschi cu privire la transferul ilegal este unul declarativ și nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare. În textul cererii de recuzare nu se identifică motive privind inadmisibilitatea participării judecătorilor Boris Talpă, Sergiu Daguța și Ghenadie Eremciuc la examinarea cauzei penale în ordine de recurs. Avocatul Vitalie Nagacevschi nu a anexat la cererea de recuzare a judecătorilor un act judecătoresc definitiv cu privire la constatarea ilegalității transferului judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție.

În continuarea expunerilor sale, completul de judecată menționează că la 30 martie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 65 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, fiind în vigoare din 06 aprilie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în temeiul art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a 3 judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Astfel, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, s-a hotărât transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023 în funcția de judecători al Curții Supreme de Justiție, a unor judecători, inclusiv al judecătorilor Boris Talpă, Sergiu Daguța și Ghenadie Eremciuc, iar prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător, pentru inclusiv pentru judecătorii vizați în cererea de recuzare.

Prin Dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 149 din 27 decembrie 2022 în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite completele de judecată permanente pentru anul 2023.

Drept urmare, prin Dispozițiile Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 32 din 02 martie 2023, nr. 37 din 14 martie 2023, nr. 40 din 21 martie 2023 și nr. 52 din 04 aprilie 2023, nr. 55 din 10 aprilie 2023, nr. 68 din 04 mai 2023 și nr. 122 din 01 septembrie 2023 și nr. 200 din 10 noiembrie 2023 au fost modificate completele de judecată permanente în cadrul Curții Supreme de Justiție, în legătură cu demisiile mai multor judecători și transferul temporar a unor judecători la Curtea Supremă de Justiție.

Totodată, prin decizia Curții Constituționale nr. 100 din 10 august 2023, s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Curtea a reiterat că autorii sesizărilor nu au demonstrat de ce dispozițiile art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65, ar încălca, la modul abstract, condițiile stabilite de art. 116 alin. (5) din Constituția Republicii Moldova.

La fel, Curtea Constituțională a statuat că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 12 mai 2016, pe care o invocă autorii sesizărilor, are la bază premise diferite. În acea cauză s-a pus problema imposibilității instanțelor judecătorești de a funcționa normal din cauza incapacității din motive de sănătate a judecătorilor de a-și exercita atribuțiile timp de 6 luni, din cauza existenței unor posturi vacante, din cauza volumului mare de activitate al instanței judecătorești sau din alte asemenea

cauze. Cu referire la transferul pe un termen limitat al judecătorilor din cadrul altor instanțe, Curtea a făcut deosebire între judecătorii judecătoriilor și ai curților de apel, pe de o parte, și judecătorii Curții Supreme de Justiție, pe de altă parte (a se vedea § 44). Deosebirea era necesară pentru că, la acea dată, articolul 116 alin. (4) din Constituție prevedea că judecătorii Curții Supreme de Justiție erau numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii și că acești judecători trebuiau să aibă o vechime în funcția de judecător de cel puțin 10 ani. Astfel, nu era posibil un transfer temporar al judecătorilor din cadrul judecătoriilor și al curților de apel la Curtea Supremă de Justiție prin eludarea procedurii parlamentare și prin ignorarea condiției vechimii în funcție de 10 ani (a se vedea § 46). Ulterior, condiția numirii în funcție a judecătorilor Curții Supreme de Justiție de către Parlament și condiția vechimii în muncă din articolul 116 alin. (4) din Constituție au fost abrogate prin Legea nr. 120 din 23 septembrie 2021, în vigoare din 1 aprilie 2022. Cu privire la abrogarea exigenței numirii în funcție a judecătorilor Curții Supreme de Justiție de către Parlament și a celei a experienței de zece ani în funcția de judecător necesară pentru a accede în această funcție, Curtea a reținut că abrogarea articolului 116 alin. (4) din Constituție nu afectează nicio valoare protejată de Constituție. De asemenea, Curtea a reținut că, din perspectiva Constituției, este important ca procedura de selectare a candidaților pentru funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție să fie reglementată într-un mod care va asigura accesarea în această funcție a persoanelor cu o înaltă pregătire juridică, independente și imparțiale. Așadar, Curtea a constatat că, la modul abstract, abrogarea articolului 116 alin. (4) din Constituție nu diminuează nivelul de protecție a independenței judecătorilor și se încadrează în limitele de revizuire stabilite de Constituție (a se vedea Avizele nr. 1 din 22 septembrie 2020, §§ 62, 64, 66, și nr. 2 din 3 decembrie 2020, §§ 5053)

Prin urmare, Completul de judecată Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de recuzare depusă de avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Moldovanu Iurie și a SC ” xxxxx” SRL, judecătorilor Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, este neîntemeiată, având un caracter declarativ, considerent din care urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

4. În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) pct. 6) și art. 35, 342 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E :

Cererea de recuzare înaintată de către avocatul Nagacevschi Vitalie în numele inculpatului Moldovanu Iurie și a SC ” xxxxx” SRL, judecătorilor Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, de la examinarea cauzei penale nr. 1ra-951/2022, în privința lui Moldovanu Iurie și a SC ” xxxxx” SRL, se respinge.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Puica Viorica

Judecători

Țurcan Anatolie

Miron Aliona